

vedelme mindössze 24 aranyat tesz ki, konventje nincs, sőt, bizonyos idő óta apát sem áll az élén. Tudjuk, hogy Mátyás levele eltúlozta az apátság helyzetét, éppen a sikeres pápai döntés érdekében; de valami zavar és fogyatékoság mégiscsak volt az apátság vezetésében, mert a maga létét sem igazolni, sem megvédeni nem tudta. A pápa válasza kedvező volt: „engedélyezve úgy, ahogy kéri” („concessum, ut petitur”).

Ezzel a tollvonással a mogyoródi apátság 400 éves fennállása véget ért. Különös, hogy ebből az időből egyetlen olyan oklevél sem maradt fenn, amely birtokállományának gyarapításával volna kapcsolatos; de annál több olyan, amely annak védelmével és csorbításával foglalkozik. Úgy látszik, hogy kora birtokszerző módszereinek inkább szenvedő alanya, mint cselekvő részese volt. Az apátságot — a későbbiek során — pusztá címként adományozták és adományozzák ma is; mindössze ennyiben él történelmi emléke.

A KOLOSTOR TOVÁBBI SORSA. A török uralom alatt pap nélkül maradt és pusztulásnak indult. Pázmány Péter 1629-ben elkészített Sydónusának névjegyzékén Mogyoród még „vallásos helyként” szerepel; Pongrácz György 1675. évi jelentésében pedig mint „templomos” hely, nyilván a még használható régi apátsági építmények után. A kolostor romosodása azonban a török kiűzése után tovább tart. Erről egy 1725-ből való feljegyzés így emlékezik meg: „Hajdan itt apátság volt és kolostor, amelynek romjai a falun kívül, a dombtetőn még megvannak.” Majd eltűntek azok is; a faluban 1747-49 között új templom épült, amelynél beépítik a régi kolostor még felhasználható köveit. Így 1875-ben Rómer Flóris már romokat sem talált; csak a volt fundamentum fűvel benőtt árkait, mintegy negatív alaprajzát a hajdani építkezésnek. Egy esetleges ásatás — a magánépítkezések megindulása előtt — érdekes eredményekre vezetett volna.

TŰZ TAMÁS VERSE

Paul

*ez a világ sűrített sötétdőrű mint a
maszk nélkül kibuggyanó sóvár őszanyag
csupa sötéten kúszó húsos-ágú inda
tör utat félig leeresztett álmainkba
pillát borzongató özönlő sáskahad*

*míntha valami örökös nagy Luna Parkban
vajákos holdjárású törzsi szellemek
átrendezték volna a színt az ősi dallam
zsargonban szól már fojtott zivatarban
ahol az ajk s a vékony síp alig remeg*

*ebben a visszhangtalan dús színéjszakában
árnyak keresztezik a glóriás valót
átforrószodva úsznak égítetté váltan
az elrendelt örvényű lomha csillag-árban
kerek gyümölcsök fák halak szigetlakók*

*csak mint a tárgyak s szók hanyagul odavetve
a testek leplezettenül állnak bele
az ég alján derengő rögtönzött keretbe
mint balzsamittas pogány sugárzó ereklye
amin nem fog már ősz s a múlás istene*